

Co jsou dřevárny

Obecně: Jedno i vícedenní dobrodružné hry v přírodě, které jsou spojeny s šermem dřevěnými replikami mečů a jiných chladných zbraní (proto ty "dřevárny"). Hráči jsou oblečeni do stylových oděvů a snaží se dodržovat atmosféru akce. Zbraně i způsob boje podléhají přísným pravidlům a kontrole. Základem hry je hraní předem připravených rolí, do kterých se hráči vžívají a jejichž věrohodnost doplňují vhodným chováním a kostýmem. Tyto role jsou inspirovány převážně historickou nebo fantasy tematikou. Hráči řeší organizátorem připravené záhady a zápletky, různé vzájemné spory a konflikty a snaží se pobavit sebe i ostatní situacemi, které při této činnosti vznikají. Na rozdíl od rekonstrukcí historických bitev a turnajů (které mohou laikovi dřevárny připomínat) nejsou dřevárny určeny pro diváky, ale zaměřují se na zábavu samotných účastníků.

Těchto her existuje celá škála různých zaměření, obtížnosti, úrovně apod. Obecně lze zhruba rozdělit do dvou skupin: bitvy, kde je těžištěm zábavy především skupinový boj, a LARPy (anglická zkratka Live Action RolePlaying), kde je zábavou především vžití se do dané role, dobrodružství, komunikace, řešení problémových situací apod. Každý rok se u nás koná mnoho desítek akcí vždy pro několik desítek až stovek účastníků. Aktivně se u nás tomuto koníčku věnuje mnoho set lidí obou pohlaví, od mládeže (minimální věk je obvykle 15 let, ale existují i akce pro mladší účastníky) až po dospělé. Podobné hry (i když občas v různých podobách) se hrají i v jiných zemích. Tyto hry u nás vznikly postupně a spontánně v druhé polovině devadesátých let. Organizují je většinou nadšenci a dobrovolníci, i když už existují i profesionální akce pro náročnější účastníky. Hráči si sami pořizují a vyrábí kostýmy, zbraně, masky apod. (nemusí jít nutně o nic příliš nákladného). U velkých měst existují i jednoduché jednodenní akce (ráno vyrazíte z domu a odpoledne se tam vrátíte).

Dřevárny nejsou nijak centrálně řízeny. Drtivá většina organizátorů připravuje hry nezávisle jako soukromá osoba či pod nějakou organizací. Postupně se vyčlenily různé druhy a typy akcí (jednodušší pro nováčky, tvrdší boj pro zkušené bijce, dobrodružství v přírodě, komorní larpy, městské hry, profesionální akce pro dospělé apod.). Existuje webový kalendář akcí (larp.cz) a každá akce mívá svoji webovou stránku s podrobnými informacemi a pravidly. Přihlašování na akce se obvykle děje přes webový formulář nebo e-mailem.

Pro potenciální zájemce: Pokud hrajete Dračí doupe, počítačové RPG hry nebo třeba čtete fantasy literaturu, tak zde máte šanci prožít podobné situace na vlastní kůži. Vy sami vezmete do jedné ruky meč, do druhé pochodeň a vejdete do jeskyně, kde na vás zpoza každého rohu může zaútočit děsivý nepřítel. Můžete si zkusit boj v stočlenné armádě. Můžete se pokusit vypracovat se z běžného občana až na královský trůn. Prožívat tohle všechno na vlastní kůži je mnohem lepší, než o tom jen číst.

Pozor. Není to ale pasivní zábava typu: koupil jsem si lístek do kina, tak mne bavte. Vy sami jste součástí příběhu a hodně záleží i na vás. Musíte si sami vyrobit kostým a zbraň, musíte si sami vybrat akci, která vám bude vyhovovat, a na hře samotné pak sami musíte vyvíjet nějakou aktivitu, snažit se, zajímat se, bojovat, domlouvat se, pátrat, objevovat, obchodovat, intrikovat apod. Pokud si jen sednete na zadek a budete čekat, až za vámi dobrodružství samo přijde, většinou se budete nudit.

Šerm na dřevárnách není stejný jako ten, co provozují historičtí šermíři. Vypadá opravdově, ale není realistický. Kvůli bezpečnosti je hodně věcí zakázaných. Ale je docela jednoduchý a lze se ho naučit poměrně rychle samotnou praxí. Nečekejte ale, že z vás budou hned hvězdy. Závisí to hlavně na vašem pohybovém talentu a intenzitě tréninku, ale určitě budete k pořádnému pochopení a zvládnutí boje potřebovat minimálně několik měsíců, mnohem spíše let. Pokud vás šerm z nějakého důvodu neláká, nezoufejte. Můžete hrát smrtící střelce, moudré mágy, krásné markytánky, příčinnivé obchodníky a mnoho jiných nebojových rolí.

Pro rodiče: Dřevárny jsou poměrně atraktivní koníček. Zábava je to zajímavá, aktivní a všestranná. Jako všude i zde záleží především na tom, mezi jaké lidi váš potomek zapadne. I mezi účastníky dřeváren jsou lidé různí, od pivních typů až po slušné a vzdělané lidi. Dost záleží na partě, na akci, na organizátorovi. Pokud jste sami alespoň trochu hraví, klidně vyjeďte na nějakou hru spolu se svým potomkem, nejlépe tak z první ruky zjistíte, o co vlastně jde. Účast starších dospělých není vzácná. Osobně mohu po dlouholetých zkušenostech tento koníček rodičům pro jejich děti vřele doporučit.

Během hry se může účastník dostat do dosti nezvyklých situací a prožít věci, které jsou cizím lidem (vám) nesdělitelné. Sami hráči mohou v rámci hry "páchat" i špatné skutky a pohled zvenku například na dva temné mágy hodnotící úspěšnost své rituální oběti může neznalého alarmovat. Ale nebojte se, je to jen hra a je to tak všemi zúčastněnými chápáno.

Nepočítejte s tím, že organizátor během akce vašeho potomka nějak pohlídá. Dřevárny jsou připravovány pro samostatné (a taky převážně dospělé) jedince. Organizátorů je málo, zabývají se především programem a většinou mají práce nad hlavu.

Šerm na dřevárnách je velmi bezpečný a přizpůsobený i dívkám a slabším jedincům. Nelze zaručit, že váš potomek nepřijde s nějakou tou modřinou či boulí, ale vážnější zranění jsou extrémně vzácná. Za ty desetitisíce člověkohodin boje, které se u nás konaly, se jako to nejhorší přihodilo několik otřesů mozku (bez následků) a pár zlomenin (ty ale většinou mimo boj). Pokud se obáváte o bezpečí svého potomka, domluvte se s ním a přispějte mu na pořízení některých klíčových ochranných prostředků (například přilba) nebo mu některé části zbroje pomozte vyrobit (prošívané, zpevněné rukavice). Určitě to ocení a je to zdaleka to nejlepší, co pro něj v tomto směru můžete udělat.

Pro pedagogy: Většina dřeváren je vlastně dlouhodobé volně strukturované drama. Některé akce používají prostředky zážitkové pedagogiky, ale většinou je záměrem organizátorů hlavně zábava účastníků. Přesto mají dřevárny obrovský výchovný a výukový potenciál hlavně v oblasti mezilidských vztahů, neboť umožňují snadné a bezpečné vyzkoušení mnoha různých společenských rolí a interakcí. Šerm vede k rozvoji hrubé motoriky, fyzicky a týmové spolupráce. Výroba vybavení zase zvyšuje manuální zručnost a kreativitu. Celkově jde o velmi všestranného a aktivního koníčka.

Pro úředníky, majitel pozemků apod.: Ačkoli mohou vypadat dost podivně, jsou dřevárny opravdu jen neškodná recesní zábava. Nemají žádné politické či ekonomické cíle, nejde o žádnou sektu, nic podobného technoparty apod. Míra využívání pozemků se neliší od běžné turistiky a houbaření, snad až na velké bitvy, kde může rušit křik bojujících a kde centra bojů budou trochu zdupána. Velká část účastníků dlouhodobě jezdí do přírody a umí se v ní chovat. Dosavadní problémy s poškozováním přírody a prostředí, rušením okolí, vandalismem, kriminalitou atd. jsou velmi malé až nulové.